

İstanbul Medeniyet Üniversitesi
İktisat Bölümü
2020-2021 Güz Dönemi
İKT 330 - Politik Ekonomi Ders İzlenesi

Dr. İbrahim Kuran
ibrahimkuran.academia.edu / ibrahimkuran@gmail.com

Bu seminer dersinde, bir yandan bir sosyal bilimler disiplini olarak politik ekonominin doğuşuna ve gelişimine, öte yandan piyasa ekonomisinin ve kapitalist sistemin geçmişten günümüze evrimine odaklanacağız. Temel olarak, (ana akımı oluşturan) neoklasik iktisat paradigmasının yanı sıra, Keynesçi ve Marksçı iktisat teorilerini ele alacağız. Bunun yanı sıra, 1970 sonrası iktisat disiplininin neoliberal dönüşümüne ve genel olarak neoliberal politikaların toplumsal tahribatına odaklanacağız.

Değerlendirme kriterleri:

- % 20 derse ve ders içi tartışmalara katılım
- % 30 kısa değerlendirme yazıları
- % 20 kitap sunumu
- % 40 kitap eleştirisi

Bu ders kapsamında öğrencilerden, düzenli katılım sağlamaları, haftalık okumaları düzenli olarak yapmaları ve dersteki tartışmalara aktif katkı yapmaları beklenmektedir. Mazeretsiz şekilde, 3 hafta derse katılmayan öğrenciler derste başarısız olmuş sayılırlar.

Öğrencilerin, seçtikleri üç haftanın okumaları üzerine kısa değerlendirme yazıları yazmaları gerekmektedir. Değerlendirme yazıları, 12 punto, çift satır aralık, Times New Roman formatında, 5-6 sayfa arasında olmalıdır. Değerlendirme yazıları, haftanın okumalarını kritik bir bakış açısı ile özetlemeli, ardından, eğer varsa, öğrencinin eleştirilerini ve değerlendirmelerini içermelidir. Bunun yanında, öğrencilerden aşağıda tavsiye edilen kitaplardan biri üzerine 20-30 dakikalık bir sunum hazırlamaları ve kapsamlı bir kitap eleştirisi yazmaları beklenmektedir (çift satır aralık, en az 8 sayfa).

Bu ders kapsamında, öğrencilerden, yazacakları tüm yazılarda alıntılama ve referans kurallarına riayet etmeleri ve etik kurallar konusunda hassas davranmaları beklenmektedir. Gönderilen tüm yazılar, Turnitin ya da Ithenticate programı ile kontrol edilecektir. Eğer intihal tespit edilirse, öğrenci otomatik olarak sıfır olacaktır.

Haftalık okumalar Moodle ve Dropbox üzerinden öğrenciler ile paylaşılacaktır. Sunum ve eleştirisi için seçilen kitaplar, dersin hocası tarafından temin edilebilir.

HAFTA 2: Politik Ekonomi'nin Hikayesi

- Tomas Sedlacek (2017), "Giriş: Ekonominin Hikayesi: Şürden Bilime," *İyi, Kötü ve Ekonomi: Gılgamış'tan Wall Street'e İktisadi Anlam Arayışı*, İstanbul: İş Bankası Yayınları, sf. 1-18.
- Cem Somel, "İktisat Bilenin Sorumluluğu," *Evrinsel Bilim Dergisi*, Kış 2002, sayı 1, sf. 47-52.
- İşeye Üşür, "Ekonomi Politik: Zarif Mezar Taşları?," *Praksis*, 10, sf. 211-238.
[http:// www.praksis.org/wp-content/uploads/2011/07/010-09.pdf](http://www.praksis.org/wp-content/uploads/2011/07/010-09.pdf)

HAFTA 3: Adam Smith'in "doğru" ve "yanlış" okumaları

- Tomas Sedlacek, "Adam Smith, Ekonominin Demircisi," *İyi, Kötü ve Ekonomi*, sf. 203-223.
- Eyüp Özveren (2010), "Bir Sosyal Bilimci Olarak Adam Smith'in Uzak Görüşlülüğü," *Görünmez Adam Smith* (Kara & Aydınolat Eds.), İstanbul: İletişim, sf. 19-52

HAFTA 4: Kapitalizmin kökenleri

- Anthony Giddens, "Kapitalist Ruh'un Kökenleri," *Kapitalizm ve Modern Sosyal Teori*, İstanbul: İletişim, sf. 204-215
- Karl Polanyi (2000), *Büyük Dönüşüm: Çağımızın Siyasal ve Ekonomik Kökenleri*, sf. 11-190

HAFTA 5: Kapitalizm, yoksulluk ve sosyal politika

- Ayşe Buğra (2008), "Kapitalist toplumda yoksulluk ve sosyal politika," *Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye'de Sosyal Politika*, İstanbul: İletişim, sf. 23-96,

HAFTA 6: Çatışan iktisat teorileri: Neoklasik teori

- Richard Wolff & Stephen Resnick (2016), "Üç Farklı Teori - Neoklasik, Keynesçi ve Marksçı," "Neoklasik Teori," *Çatışan İktisadi Teoriler*, İstanbul: İletişim, sf. 23-76; 77-136.

HAFTA 8: Keynesçi iktisat teorisi: "Genel Teori"

- Richard Wolff & Stephen Resnick (2016), "Keynesçi Teori," *Çatışan İktisadi Teoriler*, pp. 137-166.
- Uğur Selçuk Akalın (2012), "Genel Teori üzerine genel bir değerlendirme," *Keynes'in Genel Teorisi Üzerine*, İstanbul: Kalkedon, pp. 11-31.

HAFTA 9: Marksist iktisat teorisinin ana hatları

- Karl Marx, *Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı*, Önsöz, 5 sf. www.marxist.org
- Richard Wolff & Stephen Resnick (2016), "Marksçı Teori," *Çatışan İktisadi Teoriler*, sf. 167-292.

HAFTA 10: 1970'lerden günümüze neoliberal politikalar

- David Harvey (2010), "20.yüzyıl Sonunda Kapitalizmin Politik-Ekonomik Dönüşümü," *Postmoderliğin Durumu*, İstanbul: Metis Yayınları, sf. 143-226
- Gerard Dumenil & Dominique Levy (2007), "Neoliberal (Karşı)Devrim," *Neoliberalizm: Mubalif Bir Seçki*, İstanbul: Yordam, sf. 25-41.

HAFTA 11: İktisadın neoliberal dönüşümü

- Thomas I. Palley (2007), "Keynesçilikten Neoliberalizme: İktisat Biliminde

Paradigma Kayması,” *Neoliberalizm: Muhafif Bir Seçki*, sf. 42-58.

- Anwar Shaikh (2007), “Neoliberalizmin İktisat Mitolojisi,” *Neoliberalizm: Muhafif Bir Seçki*, sf. 76-90.
- Pierre Bourdieu (2009), “Sınırsız Sömürü Ütopyası: Neoliberalizmin Özü,” Gülsüm Akalın & Uğur Selçuk Akalın, *Neoliberal İktisadın Marksist Eleştirisi*, İstanbul: Kalkedon, sf. 23-32.

HAFTA 12: Kurumsalcı ve yeni kurumsalcı perspektifler

- Işık Özel, “Karşılaştırmalı Ekonomi Politik,” *Karşılaştırmalı Siyaset: Temel Konular ve Yaklaşımlar*, (Sayarı & Bilgin Eds.) İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, sf. 210-233.
- Daron Acemoğlu & James A. Robinson, “Bugün Ülkeler Neden Başarısız Oluyor,” “Çemberi Kırmak,” “Zenginliği ve yoksulluğu anlamak,” *Ulusların Düşüşü: Güç, Zenginlik ve Yoksulluğun Kökenleri*, İstanbul: Doğan Kitap, sf. 353-438.

HAFTA 13: İktisadi Büyüme ve Kalkınma

- Erinç Yeldan (2010), “İktisadi Büyümenin Tarihi ve Tarih Boyunca İktisadi Büyüme,” “Büyümenin Stilize Gerçekleri ve Ampirik Düzenlilikleri,” *İktisadi Büyüme ve Bölüşüm Teorileri*, Ankara: Efil Yayınevi, sf. 3-29; 35-72
- Amartya Sen (1999), *Özgürlükle Kalkınma*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, sf. 13-27.

HAFTA 14: Yeni Sömürü ve Yeni Eşitsizlikler

- Thomas Piketty (2013), “Giriş,” *Yirmibirinci Yüzyılda Kapital*, İstanbul: İş Bankası Yayınları.
- Guy Standing (2014), “Prekarya,” *Prekarya: Yeni Tehlikeli Sınıf*, İstanbul: İletişim, sf. 11-50.

Tavsiye Edilen Kitaplar:

1. Max Weber, *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu*
2. Ayşe Buğra, *İktisatçılar ve İnsanlar*
3. Ayşe Buğra, *Kapitalizm, Yoksulluk ve Sosyal Politika*
4. David Graeber, *Borç: İlk 5 Bin Yıl*
5. Karl Polanyi, *Büyük Dönüşüm*
6. Amartya Sen, *Özgürlükle Kalkınma*
7. Giovanni Arrighi, *Adam Smith Pekin'de: 21.yüzyılın soykütüğü*
8. K. Marx & F. Engels, *Komünist Manifesto* (Yordam ya da Can Yayınları baskısı)
9. J. Schumpeter, *Kapitalizm, Sosyalizm ve Demokrasi*
10. Milton Friedman, *Kapitalizm ve Özgürlük*
11. Dani Rodrik, *Tek Reçete Çok Ekonomi*
12. Dani Rodrik, *Akıllı Küreselleşme*
13. Dani Rodrik, *Daha Adil, Daha Makul Küreselleşme Mümkün mü?*
14. D. Acemoğlu & J.A. Robinson, *Ulusların Düşüşü: Güç, Zenginlik ve Yoksulluğun...*
15. D. Acemoğlu & J.A. Robinson, *Dar Koridor: Devletler, Toplumlar ve Özgürlüğün Geleceği*
16. D. Acemoğlu & J.A. Robinson, *Diktatörlük ve Demokrasinin Ekonomik Kökenleri*
17. Mike Davis, *Gecekondu Gezegeni*
18. Richard Sennett, *Karakter Aşınması*
19. Richard Sennett, *Yeni Kapitalizmin Kültürü*
20. Guy Standing, *Prekarya: Yeni Tehlikeli Sınıf*
21. Immanuel Wallerstein, *Kapitalist Dünya Ekonomisi*
22. Immanuel Wallerstein, *Bildiğimiz Dünyanın Sonu: Yirmi Birinci Yüzyıl için Sosyal Bilim*
23. Branko Milanovic, *Küresel Eşitsizlik: Küreselleşme Çağı İçin Yeni Bir Yaklaşım*
24. David Harvey, *Sermaye Muamması*
25. David Harvey, *Yeni Emperyalizm*
26. Ellen Melkins Wood, *Kapitalizmin Kökeni: Geniş Bir Bakış*
27. Fikret Şenses, *Küreselleşmenin Öteki Yüzü: Yoksulluk*
28. H. De Soto, *Sermayenin Sırrı: Kapitalizm Batıda Zaferler Kazanırken Diğer Yerlerde Neden...*
29. J.K. Gibson-Graham, *Bildiğimiz Kapitalizmin Sonu: Siyasal İktisadın Feminist Eleştirisi*
30. Paul Mason, *Kapitalizm Sonrası: Geleceğimiz için bir Kılavuz*
31. Timur Kuran, *Yollar Ayrılırken: Ortadoğu'nun Geri Kalma Sürecinde İslam Hukuku...*
32. Joseph E. Stiglitz, *Eşitsizliğin Bedeli: Bugünün Bölünmüş Toplumunu Geleceğimizi...*
33. Naomi Klein, *Şok Doktrini: Felaket Kapitalizminin Yükselişi*